

АДОЛАТ

Ўзбекистон
«Адолат»
сдп
газетаси

☀ 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган ☀ 1998 йил, 25 сентябрь, № 38 (181) ☀ Жума кунлари чиқади ☀ Сотувда эркин нархда ☀

Бугун Республикамиз миқёсида пахта йиғим-терими авжида. Тошкент вилоятининг Бўка туманида ҳам «оқ олтин»ни ёғин-сочинларга қолдирмай териб олиш учун пухта замин яратилди. Тумандаги «Мустақил Ўзбекистон» жамоа ҳужалиги пахтакорлари бу борада барчага ўрнатилган бўлмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: 1. Илғор теримчи Камола Холшимова. 2. Ҳужалик бош ҳосилоти Ҳалил Мингибоев (чапдан ўнгга), энtimerолог Акбар Махмудов (ўртада) ҳамда бригада бошлиғи Уткир Душобоевлар бу йилги ҳосил бўлиши сарҳисоб қилмоқдалар. 3. Илғор ҳашарчи қизлардан Мунира Мирабдуллаева.

Хусанбой АВВАЛОВ олган суратлар.

ЮРТБОШИ ЎГИТЛАРИ

❖ Ҳеч ким дунёга устун бўлмайди. Ҳар бир одам бу дунёда ўзининг ҳаётидан рози бўлиб кетмоғи керак. Аммо рози бўлмоқ учун, мамнун бўлмоғи учун у ҳаётида арзийдиган ишлар қилган бўлиши керак.

❖ Ҳар бир одам «Мен кимман ўзи? Бу дунёга нимага келдим? Дунёга келиб нима қилдим?» — деб ўз-ўзидан сўрайди. Шу саволларга бемалол жавоб бермоқ учун у умри давомида савоб ишларни кўпроқ қилмоққа шошилмоғи керак.

❖ Ҳаёт шундайки, инсон вақтга, замонга ҳоким эмас. Вақт ўтар, лекин одамзотнинг эзгу ишлари боқийдир. Инсоннинг инсонга меҳри, оқибати, яхшилиги йўқолмасдир.

❖ Эгуликка садоқати бўлмаган, бирон нарсаси ихлос қўймаган, ишонмаган одам кўрқинчлидир.

❖ Гумроҳликдан оғир гуноҳ йўқ. Халқ жипслиги учун ҳар қанча хизмат этсак, шахсий фарғатдан воз кечсак арзийди.

Ўзбекистон Конституциясининг 6 йиллигига

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИНING
КОНСТИТУЦИЯСИ

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ
ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИНING
КОНСТИТУЦИЯСИНИ ҚАБУЛ
ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши қарор қилди: Конституция комиссияси тақдим этган Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг лойиҳаси ўзлаштирилган ҳолатда қабул қилинсин.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси 1992 йил 8 декабрдан бошлаб амалда қиритилган.

Ўзбекистон Республикасининг Президентининг И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1992 йил 8 декабрь

ИСТИҚЛОЛ КОМУСИ

Истиқлол ёритди бахтимиз йўли,
Бош узра хилларар иқбол байроғи.
Мустақиллик қамраб Туроннинг эли,
Покланди губордан осмон, тупроғи.

Қарамлик чекинди, ҳуқуқ, бахтимиз,
Ўз аксин тополди Комусимизда.
Энди қўлимда боқий тахтимиз,
Қонулар қалқондир номусимизга!

Миллату элатлар ҳуқуқда тенгдир,
Бир жону тан мисол қондош, қариндош.
Меҳмондўст халқимиз бағри кўп кенгдир,
Лабида табассум, қалбида кўёш.

Миллий кадрлар топди кадрини,
Тилқанди тилимиз, урф-одатимиз.
Синовдан ўтказиб сабот, сабрни,
Букун жилмаймоқда саодатимиз.

Адолат устига қурилган давлат,
Юксалиб бормоқда — буюк келажак.
Ватанга муҳаббат, меҳр, садоқат,
Олий мақсадларга пойдор бўлажак.

Бахтимиз Комуси қилди мустақкам,
Ўзбекининг ўзлигини топтириб қарор.
Шу сабаб халқимиз мард, собит қадам,
Ўз ойдин йўлидан мардона борар!

Ўзғират ДАМИНОВ.

АМИР ТЕМУР ВАСИЯТИ

Куч—адолатда

Боболари Инсон ўтган ҳамюртларим,
Туронини бўстон этган ҳамюртларим,
Инсон қадри омон этган ҳамюртларим,
Амир Темур васиятин унутмайлик!

Турон қайта бошдан Турон бўлсин учун,
Боглариди суварлар раво бўлсин учун,
Сарғайган юрт қайта бўстон бўлсин учун
Амир Темур васиятин унутмайлик!

Дармон бўлмоқ учун миллат дардларига,
Шафқат этмоқ учун элнинг мардларига,
Қўзни суриб ОНАЛАРИНИНГ гардларига,
Амир Темур васиятин унутмайлик!

Ёмон кўздан асраш учун жаннат юртини,
Ғийбат кўздан асраш учун жаннат юртини,
Чин юракдан англаш учун жаннат юртини
Амир Темур васиятин унутмайлик!

Олқор ДАМИН.

«АМИР ТЕМУР КУБОГИ» ҲАМЮРТЛАРИМИЗДА

Самарқандда бокс бўйича «Амир Темур кубоги» учун халқаро мусобақа ўтказилди. Самарқанд вилоят ҳокимлиги ва Ўзбекистон бокс федерацияси ташаббуси билан уюштирилган бу нуфузли мусобақада Хиндистон, Россия, Қирғизистон мамлакатларидан 100 дан зиёд қарм қўлқон усталири қатнашди.

Беллашуларда Ўзбекистоннинг 11 нафар боксчиси ўз вазн тоифаларида ғолиб чиқиб, «Амир Темур кубоги»ни қўлга киритдилар.

Учрашув ғолибларини Ўзбекистон бокс федерацияси раиси, Сирдарё вилоят ҳокими Уктам Исмоилов қўлга уларга қимматбаҳо мукофотлар топширди.

Ўз мухбиримиз.

КУЙ БИРЛА КИРГАН БУ ЖОН

Шарқ машғали Тошкент шаҳрида яна бир йирик анжуман—халқаро симфоник мусиқа фестивали ўз ишини давом эттирмоқда. Бу фестивалда дунёнинг кўлаб давлатлари композиторларининг янги асарлари жамул-жам бўлган. Бу тантанадан М. Бурхоннов, Р. Акбаров, Р. Абдуллаев, Д. Омонуллоева, Д. Мамадалиева сингари ўзбек бастакорларининг сара асарлари ҳам ўрин олганлиги ўзбек симфоник мусикасининг дунё билан тенглаша олишидан адолатдир.

ларнинг мусиқий асарларини тарғиб қилиб, дунё сахнасига олиб чиқиш ҳамда дунёнинг буюк мусиқий асарларидан баҳраманд бўлиб, танишиб иқдодий ҳамкорлик қилишдан иборат.

Тошкент Давлат консерваторияси қошидаги симфоник оркестрининг опера студияси ижрочи талабалари ҳам бу фестивалга ўзига хос янги мусиқий асарларни хозирлаганлар. Бу эса ўзбек симфоник мусиқа санъатини келгусидаги ривожидан далолат бериб турибди. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Гани Тулаганов бошчилигидаги иқдодий жамоа аъзолари ҳам узларининг сара асарларини фестивалга тўена қилишмоқчи.

Ҳасан ИБРОХИМОВ.

Наманган вилоятининг Чортоқ туманидаги «Бобур» номи жамоа ҳужалиги асосан мева, узум ва сабзавот етиштиришга ихтисослашган. Бундан ташқари ҳужаликда терак ўсимлигини ривожлантиришга ҳам катта эътибор берилган. 7 гектар ерда махсус теракзорлар барпо этилган бўлиб парварилган учун барча ша-роитлар яратилган.

Ҳужалик бу йил 131 гектар ердаги сабзавотлардан 4400 тонна, 250 гектар ердаги мевадан 3500 тонна мева, 40 гектар ердаги картошқадан 170 центнердан ҳосил етиштириш-ни режалаштирган.

СУРАТДА: ҳужалик бригадари Тухтажўжа Акбаров, ишчилар Дилбар Меҳмонова ва Эргаш Аббосовлар ҳужалик меъморларини кўздан кечир-моқдалар.

Тўғрўбек МАҲКАМОВ олган сурат.

ИДОРАЛАРАРО МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШ МАЖЛИСИ

24 сентябрь кунини Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги иқдодотлар ва инвестициялар бўйича идоралараро мувофиқлаштирувчи кенгаш мажлиси бўлди. Уни Президент Ислам Каримов бошқарди.

Давлатимиз раҳбари мажлисини очар экан, мазкур кенгашнинг тузиш мақсадлари ҳақида тўхталди ва идоралараро мувофиқлаштирувчи кенгаш ҳамда унинг ишчи комиссиялари таркибини шакллантириш тўғрисидаги фикр-мулоҳазаларини билдирди.

— Бу тузилма масалаларни органи бўлиб, жамоатчилик асосида иш юритади, — деди жумладан Ислам Каримов. — Унинг асосий мақсад ва вазифалари жамиятимизда юз бераётган демократик ўзгаришларни мустақамлаш, иқдодотларини самарали амалга оширишга хизмат қиладиган қонунийликни таъминлаштириш, иқдодотий, молиявий, сийсий, маъмурий соҳаларда амалга оширилиши лозим бўлган иқдодотлар йўналишини белгилаш, ҳусусий мулкчиликни ривожлантириш ҳамда ташқи иқдодотий сийсатни фаоллаштиришдан иборатдир.

Мамлакатимиз раҳбари мазкур кенгашнинг ташкил этиш мақсадлари ҳусусида тўхталди, шу вақтгача асосан иқдодотий ма-салапарга катта ургу бериб келинганини айтиб ва эндиликда иқдодотий иқдодотлар-ни давлат сийсатини, миллий қонунийлик ва кўп-лаб бошқа омилилар билан уйғунлашти-ришга эътибор қаратиш лозимлигини таъкидлади.

— Янги кенгаш фаолиятининг қамрови анча кенг, — деди жумладан Президент. — Фақат иқдодотий иқдодотлар билан шугул-ланиш бизни қанча қўяди. Шунинг учун жамиятда бўлаётган ўзгаришларни комплекс равишда қўриб чиқиш, урганиш, таҳлил этиш ва шу асосда энг долзарб қонуларни ишлаб чиқиш, устувор йўналишларини бел-гилаш лозим.

Дарҳақиқат, Ўзбекистонда иқдодотий иқдодотлар муваффақият билан амалга, оши-рилиб келинмоқда, шу қўнғача қанчадан-қан-ча йирик қорхоналар ишга тушди, янги ин-дуотлар барпо этилди, макроиқдодотий қўрсаткичларини оқсаттиришга эришилди. Лекин, бу билан чекланиб қолмаслик керак. Ғўқаролик жамияти қўриш йўлидан борар эканмиз, ҳар доим янги ташаббусларни ил-гари суришимиз, юксак тараққиётга эри-шининг энг муҳим ва энг долзарб йўна-лишларини белгилашимиз лозим. Масалан, Олий Мажлисининг навбатдаги сессиясида биринчи навбатда қайси соҳага таълиқли қонуларни муҳокама қилиш керак, ёки таш-қи сийсатни фаоллаштириш мақсадида айни кунларда қандай чора-тадбирларни ишлаб чиққан маъқул? Биз шулар ҳақида уйлаши-миз керак.

Масалалар чуқурроқ ендирилса, қўйида-гилар юзга чиқади: тегишли вазирлик ва идоралардан ташқари илмий тадқиқот ин-ститутлари, вазиятнинг таҳлил қилиш ва ис-тиқболни белгилаш билан шугулланувчи ташкилотлар тузилган. Бироқ, улар ўз ва-зифасини талаблар даражасида бажармаяп-ти. Дейлик, ташқи савдонни олайлик. Фақат хомиша сотиш билан мамлакатни тараққий-еттириб бўлмаслиги барчага равшан. Жа-ҳон бозориди хомишанинг нархи пасайиб

бормоқда. Тайёр махсуслотни экспорт қилиш ишлари эса қўнқарли даражада эмас. Шундай бўлса-да, бу борада фойдали ташаббуслар ил-гари сурилатгани йўқ. Нима-ни, қаерда ва қанча сотиш кераклиги, ёки худди шундай — товарни қанча, қаердан хар-ид қилиш лозимлигини айтиб берадиган мар-кетинг институтини йўқ. Бир мисол: «ЎЗДЭУав-то» қўшма қорхонаси махсуслотларини қимға сотиш мумкин? Яқин қўнқиларимизни завод ишлаб чиқариш қўвағи даражасидаги хари-дорлар, деб бўлмайди, албатта. Демак, хари-дорни узоқроқдан излаш керак. Бу масала-лар ҳал этилса, хорижий валюта тушуми яна-да қўнқилган бўларди.

Давлатимиз раҳбари хорижий сармоя оқи-мини қўнқилтириш масаласига алоҳида тўх-талди утди ва бу борадаги ишлар ҳали қўнқил-дагидек эмаслигини таъкидлади. Чет эллик шериклар билан ҳамкорликда валюта тушу-мларини ошириш, жаҳон бозоридан кенг-роқ ўрин эгаллаш — буларнинг барчаси иқдодотий мустақилликни мустақамлаш ва умуман олганда, тараққиётимиз учун муҳим аҳамият-га эгадир. Зеро, ривожланиш учун аввало иқдодотий қарамликдан бутунлай ҳоли бўлиш керак. Бу эса эркин муомаладаги валютанинг етарли даражадаги захирасини шаклланти-риш, экспорт ҳажминини ошириш, бир сўз билан айтганда, бақувват иқдодотийга эга бў-лишни талаб қилади, деб таъкидлади Прези-дент.

Ислам Каримов мамлакат олдида турган ана шу долзарб масалаларни ечиш учун ҳам янги кенгаш тузилганини айтиб ва унинг иш-чи комиссиялари фаолият ҳусусида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди. Жумладан, бош ва-зир уринбосари, давлат мулкчини бошқариш ва тадбиркорликни қўлаб-қўвватлаш давлат қўмитаси раиси В. Ченгиз ҳусусий мулкчи-ликни ривожлантириш, ташқи иқдодотий ало-қалар вазири Э. Ганиева ташқи иқдодотий сийсатни фаоллаштириш ва сармоялар оқи-мини қўнқилтириш, адлия вазири С. Мирса-фоевга иқдодотларнинг ҳуқуқий асосларини тақомиллаштириш чора-тадбирларини, шуни-нгдек, инсон ҳуқуқлари бўйича миллий мар-каз директори А. Саидова давлат бошқару-видан секин-аста ғўқаролик бошқарувиға ва ҳуқуқларини қанғайтириш таъминла-рини ишлаб чиқиш каби вазифалар топши-рилди.

Мажлисида Бош вазир уринбосари В. Чен-жин Вазирлар Маҳкамасининг «Ақиядорлик жамиятларини бошқариш тизимини тақомил-лаштириш чора-тадбирларини тўғрисида» қи-яро қандай бажарилаётгани ҳақида қорхона-ларни ҳусусийлаштириш жараёнида хорижий сармоя жалб этишни рағбатлантириш, ҳусу-сийлаштириш миқёсларини тўбдан чуқурлаш-тириш ва қанғайтириш ҳақидаги, шунингдек, молия вазири Ж. Сайфиддиновнинг бюджет-га келиб тушадиган даромадларни қўнқил-тириш тўғрисидаги ахборотларни тингладик. Қи-риб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Мажлисида Президентнинг давлат маслаҳат-чилари В. Голишев, М. Раҳмонқўлов, Бош ва-зир уринбосари Б. Ҳамидов, Вазирлар Ма-ҳкамасининг ахборот-таҳлил бошқармаси бош-лиғи Г. Саидова, бир қанча вазирлик ва идо-ралар раҳбарлари иштирок этди.

(ЎЗА).

«АДОЛАТ» ҲАМРОҲИМ БЎЛСИН ДЕСАНГИЗ...

1998 йилнинг 15 сентябридан бошлаб республикамизнинг барча «Матбуот уюшмаси» жамиятларида ва алоқа бўлимларида «Адолат» ижтимоий-сийсий газетасига 1999 йил учун обуна бош-ланди.

Обуна баҳосини эътиборингизга ҳавола қила-миз:

Ташкилотлар учун: 12 ойга — 2220 сўм

6 ойга — 1110 сўм.
3 ойга — 555 сўм.
1 ойга — 185 сўм.

Нашр кўрсаткичи: 101.

Якка тартибдаги обуначилар учун: 12 ойга — 2220 сўм.

6 ойга — 1110 сўм.
3 ойга — 555 сўм.
1 ойга — 185 сўм.

Нашр кўрсаткичи 100.

ЭСЛАТМА:
Вилоятлардаги обуначиларга газета етказиб бериш учун қўрсатилган обу-на нархи бир мунча ошиши мум-кин.

«Адолат» ҳамиша ҳамроҳим ва сўянчигим бўлсин деса-нгиз, унга обуна бўлинг!

«Обуна-99»

Ислом КАРИМОВ.

ёки «Хуррам ўрмон» нега ер чизмайди?

Турсун
МАХМАДАЛИЕВ

Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ,
«Алолат» мухбири.

Оила — ҳаёт гултоғи

ИНСОННИ ТАБИАТ ЯРАТАДИ ВА ЛЕКИН...

Оила — шу ажиб сўзининг замирида бир олам маъно мужассам. Чунки оила жамиятнинг бошланғич нуктаси. Оила пойдеворининг мустақамлиги эса жамиятнинг тарққиётига ишоради. Маъна мустақиллик шарофати билан мамлакатимизда оилаларга яна алоҳида эътибор кўчилади. Бу йил юртбошимиз томонидан «Оила йили» деб номланди. Албатта шунинг ўзи ҳам оилаларнинг жамият ҳаётидаги ўрни ва роли ортаётганлигидан далолатдир. Тошкент шаҳар Собир Раҳимов тумани Фуқаролар ҳолати (фаолияти) далолатномаларини ёзиш бўлими бошлиғи Нодира УМАРОВА билан мулоқотимиз ҳам шу хусусда бўлди.

Назм

СЕНСИЗ

Мухаббат гулшани, эй ёр, бўлди адо, адо сенсиз,
Ул гулшанининг султониким, бўлди гадо, гадо сенсиз.

Адо сенсиз, гадо сенсиз, бўлган охир хазон сенсиз,
Сархуш ётиб ул гулшанда умри қаро, қаро сенсиз.

Паришондур бу дунёси мену сенсиз, сени менсиз,
Ҳазин-ҳазин оҳим ила хазон фано, фано сенсиз.

Жудалиқнинг азоби бир мен чекдим бу дунёда,
Тану жондан кечар ошқ кеса баҳо, баҳо сенсиз.

Ишқ гулшани булбулким тарк этолмас қафасини,
Ёшим қондур, қоним ёшдур мейдан жудо, жудо сенсиз.

Йўламакдан тодди жоним, жоним сенсиз, таним сенсиз,
Ҳам майману, ҳам майхона, қаддим дуто, дуто сенсиз.

Сенсиз сарбон, сенсиз армон, сарбонсиз бу Уктамнингга,
Карвон қутиб, сарбон қутиб бўлди адо, адо сенсиз.

Уктам ҲАКИМАЛИ.

— Мени биров танимайди...

ТҮЙГА МУНОСИБ ТҮЁНА

Бухороликлар одатда бахтиёр дамланири эс-латувчи энг нодир буюмни унинг турида, қал-бининг кўрида сақлаб, асраб-авайлайди. Бир умр унга гард юктирмасликка интилади. Зероки, уша буюм унинг энг азиз дамланири — туй тантаналари-ни ёдга солади. Киши қалбини нозик хисларга ураб, жунбушга келтиради.

Дарвоқе, туй. Ҳа, она юрти-миз бўлаб буюк муҳаддис олим, ислом динининг беиз-ир намояндалари Имом Исмоил ал-Бухорийнинг 1225 йиллиги-ни нишонлашга катта таратил-ди қўллар. Туйга тўна тайер-лаш эса халқимизнинг азалий одати. Бухороликлар очик тур-лати «Зарду» хиссаларлик жа-мияти жамоаси ҳам ана шу ул-лук кунга атаб беаҳо тухфа-хаша-матли зарпарда ҳозирлади. У-нинг муаллифи ихтидорлиги ет-ми саввир Ихтиёр Ҳакимовдур. У бундан илтари ҳам бир неча пардалар тасвирини яратган. Аҳмо баълиғини 10 метр, эни 16 метрлик иборат бўлган бу ажиб санъат асари ҳам сало-батли, ҳам латофатли, ҳам маъ-мун-моҳияти билан аввалгилар-дан тубдан фарқ қилади. Зе-ро, тухфа ҳамюртимиз ал-Бухор-ий исми-шарифлари билан бор-лиқ бўлиб, у кишининг му-мунга туйлари утқазилган кунга атаб беаҳо тухфа-хаша-матли зарпарда ҳозирлади. У-нинг муаллифи ихтидорлиги ет-ми саввир Ихтиёр Ҳакимовдур. У бундан илтари ҳам бир неча

Ҳалима АҲМЕДОВА, журналист.

Маънавий баркамоллик — бойлик

ИККИ ДУНЁДА ҲАМ ЖАЗОЛАНДИЛАР

Яратганга шукурлар бўлсинки, биз ўз мустақиллигимизга, яъни, ота-боболаримизнинг қалбидан армон бўлиб келган ўз эркимизга эришдик. Мустақиллик бизга ҳамма эркинликлар қаторида диний эркинлик ҳам берди. Биз энди ҳар дақиқаси олтинга тенг бўлган дорилмон кунларимиздан унумли фойдаланиб, ўз маданий юк-саклигимизни эгаллашга ҳаракат қилганимиз даркор. Яъни, дин маънавий маданиятимизнинг унинг бутун қўриқларида инсон-ларни эзгу ишларга йўналтирувчи омилдур.

Диний ақидаларнинг афзалликлари ҳақида қар борар экан, шунинг унут-маслик кераки, ислом дини тула га-лаба қозонганидан буюн утган 14 аср давомида унинг душманлари уларни-нинг гараз мақсадларини рубғога чи-қариш учун ислом оламида у ёки бу усуллар билан ҳаракат қилиб келмоқ-далар. Бунга мисол қилиб уларнинг ўз ҳомиёлари суянган ҳолда Марок-ко, Алжир, Бангладеш, Индо-незия, Афғонистонда бир неча ун-йилликлар давомида ўз ҳукмрон-лигини урнатишга ҳаракат қилиб кел-ларнинг молу жонлари омонда бу-лади» дейилади. Бунинг қарангки, о-й-на жазон орқали уларнинг ваҳо-хили деб ҳисоблаган қимсаларнинг кирдиқларини, мусулмонларнинг мо-лу-мулкларини тортиб олиб, ҳатто-ки, уларни ўзбошимчилик билан қат-тил қилишга қарангиларини кўри-би қаттиқ азият чекдик. Ваҳо-хиллар гўёки қар қандай гуноҳкор-шасини жазога тортиш ҳуқуқига эга эмишлар??? Аслида исломда ҳар бир инсоннинг ўз ҳақ-ҳуқуқи, бурч ва масъулиятлари шундай тадбиқ-этилганки, ҳар кимнинг ўз ҳоли-ча «бироз гуноҳ қилди», — деб унга нис-батан ҳукм чиқариши ва ижро эти-лиш қатъий ман этилган. Бу ҳақда жаноиб байғамбаримиз салаллоҳу алайҳи вассалам марҳамат қилади-лар: «Аллоҳ таолога ширк келтириш, ноҳақ одам улдириш, ота-онасига «ок» бўлиши ва ёлгон гувоҳлик бе-ришда гуноҳларнинг энг қаттиғи-дир». Яна «Кибрат кунини бандлар-дан сураланди» ишларнинг бири-чиси ноҳақ қўйилган қон тўғрисида бўлур» — деганлар. Бундан маълум бўладики, ўзини мўмин мусулмон-лар билган ҳар бир инсон ҳар қан-дай қон тўкилиши ва мусулмонлар-га азият этказмоқдан узоқда бўли-ши лозим экан. Шундан келиб чиқа-диган бўлсақ динимиз аҳкомлари-нинг тўғри тушуниб, кейин ҳулоса чиқаришлари мақсада мувофиқ бу-лади.

Исломда тоифа-тоифа бўлиб аж-ралиш қораланганини била туриб, ҳар хил оқимларга ажралишимиз ҳам албатта катта гуноҳ. Ҳар ким ўз ҳолича динини ислоҳ қиламан ва жа-мииятни тўғри йўлга соламан деса қаттиқ адашди. Чунки Қуръони Ка-римда марҳамат қилинишича, «Ҳар-гиз кишилар ўз ҳолатларини узгар-тирмагунларича Алло таоло уларни-нг ҳолатларини узгартирмайди». Би-нобарин, маънавий ва моддий ҳа-валишимиз қўлимизда экан, биз ав-валобир ўзимизни, оиламизни ва ат-рофибиздагиларни нурли йўлга олиб чиқиш йўлида урғак қўрсатса-гина, жамиятимизни тўғри йўлга олиб чиқишга ҳаракат қилган бўла-ми. Бизга бир қалбаниларнинг фи-риқча, оммавий тў-тупонлардан орқали ёки кимдир катти қилиш би-лан жамиятни узгартириш мумкин эмиш! Уларнинг тўтган бу йўллари

разолатдан бошқа нарсаси эмас. Бу ҳа-қиқатни тушуниб етишга вақт етган-дир деб ўйлайми. Ачинарлиси шунки, шундай ҳур замонларга эришган бир пайтимизда, динимизга, халқимизга ва жонаҳи она Ватанимизга чин дил-дан ҳизмат қилиш ўрнига, тараққиёт қўлларини қўлида қўриб олиб ў-ота-онасига, динига ва ўз она Вата-нига қарши ҳаракат қилганлар ёшлар ўз фарзандларимизнинг орасидан чи-қишди.

Бизга маълумки, дин бу энг аввал-ло, инсон маънавиятининг маълум бир қуриниши сифатида, яъни инсон-да инсонийликни тушунишдек қараш-лар, ҳис-туйғулар, ҳатти-ҳаракатлар ва ахлоқ-одобнинг маданийлашувиға қар-тилган мантиқан тўғри йўлдур. Шундан келиб чиққан ҳолда айтиши-мас мумкинки, ислом дини инсонни-нг инсонлашувидиға асосий вазиға утаган, утаётган ва утайдиган дун-ёвий динларнинг асосидур. Муқаддас Қуръони Каримда «Аллоҳ таолонинг иродасига бўйсунмаганлар, яъни бу-тун борлиқнинг халифаси бўлиши ин-сонийликни олий ақлида, бўлган э-тилган ваз кечиб, инсонларга э-тилган ёмон иллатларни кхтиёр эту-ришлар икки дунёда ҳам жазоланди-лар», дейилганлар. Демак, инсонлар фаровонлиғига қарши қартилган ҳар қандай, ҳоҳ у катта, ҳоҳ у кичик ил-лат бўлсин кечириб бўлмас гуноҳдур. Гуноҳ эса инсоннинг иккала дунёсига зарар етказиши. Шундан ҳам маълум-ки, ислом дини фақат эзгуликка чо-райди. Эзгулик эса қомил инсоннинг маънавий баркамоллиги ва фаровон-лиғидур.

Бугунги кунда нафақат бизнинг республикамизда, балки қўшни ре-спубликаларда ва ҳаттоки шунингдек чет элларда ҳам жиноятчилик ва у-нинг барча қўриқларини муаммосига асосий эътибор қаратилмоқда. Дин ва диний маданиятнинг, диний фал-сафанин зарурияти илмий, сиёсий ва ҳуқуқий соҳаларда ҳам қўриқмоқ-да. Шу боисдан жамият ва диннинг узаро боғлиқлиги муносабатини ҳал қилиш муаммоси инсоннинг «маъ-навий даражасига ва қелғуси жамиятни гуллаб-ғашнашиға боғлиқдир.

Илмий ва диний адабиётларда жи-ноятнинг олдини олиш ва уни барта-раф этишдаги икки муаммонинг ечи-ми ёки инкор этилади, ёки ҳаддан ташқари бўрттириб юборилиши учраб туради. Ҳар иккала таълимот ҳам муаммонинг тўғри ҳал қилинишини таъминлай олмайди. Биринчи ҳолда, Шарқнинг бой тақорларимиз диний таърихиясини била туриб қўз юмла-ди. Иккинчиси эса, бундай мурак-каб муаммо инкор этилади. Чунки диний фақат ҳамма нарсасдан кечи-б, ётиб олиб ибодат қилиш деб тушу-нади.

Диний қадриятлар ҳақида сўз юри-тар эканмиз, унда биз муқаддас Қуръони Карим салиҳ хадисларнинг маъзун ва моҳиятини тушуниш, фикс (ҳуқуқшунослик) илмининг намоз, ҳаж ва исломий бўлган бошқа ҳамма ру-қияларини ҳеч қандай муволағасиз ўз ҳолича урганиб, уни замон талаби доирасида солиштириб тадбиқ қила олишимиз орқали қўзлаган мақсади-мизга етишимиз мумкинлигини назар-да тутишимиз лозим. Бу муқаддас мақсадларни рубғога чиқариш эса «Илим» урганиш орқалигина эришила-диган юксак чўққидур.

Ақмам ИБРОҲИМОВ.

ХҲРА ХҲРАНИ ЧҲҚИМАЙДИ

Ҳашаматли уй устунлари ганҷидан йўргалаб бораётган сичкон чердакда силаниб ётган келамушга дўз келиб қолди.

— Бу метин деворлар дастидан тишларим утмасланиб кетди, — зорланди сичкон келамушга ҳаваси келиб.

Келамуш айёрони жилмайди...

— Эй сичкон, туркингини қара, ҳассас таянишинга сал қопти. Ақлинг ҳам заифлашиб қолган чоғи. Менинг эса омадидан келган. Мана эшит: кеча хўжайин кўй гуштига зира селди, кейин қоньякка ботириб мушугиға берди. Мушук кайф қила бошлади. У эса қорнини силкитиб қуларди. Шунда сен довдираб чиқиб қолдинг. Мушук парво қилма-ди. Хушёр бўлганда ҳам сени ушласан эди, мазали таомлар турганда, сен сассикни бошига урсинки?!

— Келамуш қорнини, бу хоналар битса, меҳмонлар куп, таомлар мўл бўлади-а, — деди сичкон сулағи оқиб.

— Мазза қиламиз. Ушанда сени бир меҳмон қилай. Омборга олиб кираман, хоҳла-ган емишин мўжай бўлади. Еб-ичиб яйрасан.

— Э, тантқиов, эгаси қуриб қолса, нима бўлади? Кавак тополмай қоламиз-ку!

— Парво қилма, эгаси ҳам ўзимиздан, бели оғриманлар хўра бўлади, дейдилар-ку. Хўралар эса бир-бирини чўқшмайди!

ҲАМИДИЙ.

АДОЛАТ

Муассис: Ўзбекистон СДП Сийсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

ҲОМИЙ: Ўзбекистон Республикаси «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик жамияти.

Бош муҳаррир:

Тўхтамурод ТОШЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Тургунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ГУЛОММАХМУДОВ, Улугбек ДОНИЕРОВ, Нажибдин КОМИЛОВ, Ҳалим БОБОВЕВ, Анавар ЖҲРАБОВЕВ, Ақмам ҚОСИМОВ, Тўхтамурод ЖҲРАЕВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Акбархўжа РАҲИМОВ, Равшан ХАЙДАРОВ, Рустам ҚОСИМОВ.

Мулоқот учун телефонлар:

Қабулхона — 133-41-89. Котибят — 136-55-64. Эълонлар бўлими: 136-55-96.

Навбатчи — Ҳикматуллоҳ ҚОДИРОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140. Буюртма Г—0351, ҳажми—2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Газета IBM компьютерида терилди.

Мақолада келтирилган факт ва рақамлар учун фақат муаллифлар жавоб берадилар.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни басмаҳонаси. Қорхона манзили: «Буюк Тўрон» кўчаси, 41.

Босишга тошириш вақти — 21.00. Босишга тоширишда 23.30.

МАНЗИЛИМИЗ: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси-32.